

сил, наявність сировинних ресурсів, рівень науково-технічного прогресу, система управління виробництвом, концентрація виробництва та законодавча база. До внутрішніх чинників належать: система та методи управління підприємством, рівень організації виробничо-технологічного процесу на підприємстві, прогнозування та планування, орієнтування на маркетингову концепцію, інноваційні технології виробництва, ступінь задоволення потреб споживача, якість виготовленої продукції з точки зору оптимальності якісних та техніко-економічних параметрів товару.

Висновки. Внаслідок проведеного дослідження за визначеною групою чинників конкурентоспроможності продукції внутрішнього характеру було проведено порівняння конкурентоспроможності продукції підприємства ПАТ «Сумський фарфоровий завод», Україна, і АТ «Thun 1794». Серед напрямків, які можуть суттєво підвищити конкурентоспроможність цього підприємства, можна виокремити роботу над поліпшенням якості інформаційного супроводу, віддаленого продажу і доставки продукції.

Список використаних джерел

1. Бачевський Б. С., Заблодська І. В., Решетняк О. О. Потенціал і розвиток підприємства: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 400 с.
2. Сумський фарфоровий завод. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://farfor.sumy.ua/>.
3. Інтернет-магазин «Посудограй» – Режим доступу: <http://posudograi.com.ua/manufacturers/thun>.
4. Виробництво промислової продукції за видами. Державна служба статистики. Офіційний сайт. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2016/pr/vr_rea_ovpp/vr_rea_ovpp_u/arh_vppv_u.html.
5. Інтернет-магазин «Thun Czech republic». Режим доступу: <http://thun1794.in.ua/index.php/uk/>.

Поліщук І.

*магістрантка II курсу спеціальності 106 Географія
Науковий керівник – доц. Заблоцький Б. В.*

РЕФОРМУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ СЛАВУТСЬКОГО РАЙОНУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Трансформація адміністративно-територіального устрою є невід’ємною складовою реформи територіальної організації влади в Україні на засадах децентралізації. Метою оптимізації адміністративно-територіального устрою є визначення раціональної просторової основи

для організації публічної влади, забезпечення доступності та якості надання соціальних та адміністративних послуг населенню, ефективного використання ресурсного потенціалу, сталого розвитку територій, здатності адекватно реагувати на соціальні та економічні виклики для реалізації державної регіональної політики.

На сьогоднішній день реформування адміністративно-територіального устрою Хмельницької області до кінця ще не завершено. Існують окремі проблеми, протиріччя і неузгодженості, економічного, соціального та територіального характеру, які потрібно терміново вирішувати з метою завершення процесу реформи в регіоні.

Метою статті є висвітлення процесу формування територіальних громад у Славутському адміністративному районі; визначення окремих суспільно-географічних параметрів громад та перспектив їх соціально-економічного розвитку.

Виклад основного матеріалу. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» [5] закладає нову концептуальну основу територіальної організації місцевого самоврядування в Україні, за якої утворення спроможних громад має відбуватися саме за їх безпосередньої участі. У Законі зроблено спробу під час вирішення питань щодо формування нових територіальних громад поєднати місцеві та державні інтереси, максимально залучити до цього процесу громадськість. Об'єднання має базуватися на самостійному та добровільному рішенні мешканців громад, з максимальним врахуванням місцевих особливостей. Разом з тим, низка викладених у Законі положень містить суперечності, які затримують процес формування базових елементів адміністративно-територіального устрою.

Процес децентралізації триває і на території Славутського району Хмельницької області. Станом на 25.10.2015 р. в районі було ухвалено рішення про створення перших двох територіальних громад: Ганнопільської та Берездівської. 24.12.2017 р. була створена ще Крупецьку сільську об'єднану територіальну громаду, а ще через рік (23.12.2018 р.) утворилася Улашанівська громада. Також було створено міські територіальні громади: Славутську (18.09.2018 р.) та Нетішинську (07.06.2019 р.).

Ганнопільська громада розташована на північному заході району. Межує на заході й півночі з Рівненською областю, на сході з Берездівською сільською громадою, на півдні з сільрадами Славутського району. Територіальна громада займає площу 199,45 км². На території розташовані 16 сіл, які були об'єднані у 7 сільських рад (Ганнопільська, Довжківська, Клепачівська, Киликиївська,

Малоскнитська, Великоскнитська, Хоняківська). Загальна кількість мешканців становить 6747 осіб [3].

Промислове виробництво відсутнє. Сільське господарство розвинене на достатньому рівні, працює агрофірма та кілька ферм. На території с. Ганнопіль знаходиться відгодівельний комплекс ТОВ СГП «Дніпро», що займається розведенням великої рогатої худоби та буйволів.

На території громади є 7 дошкільних навчальних закладів, 7 загальноосвітніх навчальних закладів I-III ступеня, 2 загальноосвітніх навчальних заклади I-II ступеня, 1 загальноосвітній навчальний заклад I ступеня, 24 заклади культури, 16 фельдшерсько-акушерських пунктів та 1 поліклініка. Також минулого року тут відкрився інклюзивно-ресурсний центр.

Берездівська громада розташована на півночі району. Межує на північному заході з Рівненською областю, на сході – з Житомирською, на південному сході з Шепетівським районом Хмельницької області, на півдні з сільрадами Славутського району Улашанівської громади, на заході з Ганнопільською сільською громадою. Площа – 316,39 км², населення – 8889 осіб [1]. На території розташовані 27 сіл, які були об'єднані у 13 сільських рад (Берездівська, Великоправутинська, Горицька, Дяківська, Малоправутинська, Манятинська, Мирутинська, Мухарівська, Печиводська, Піддубецька, Ставичанська, Сьомаківська, Хвощівська).

Громада має дуже хороший сільськогосподарський потенціал, оскільки на її території функціонують 11 приватних аграрних підприємств, які спеціалізуються на вирощуванні озимих зернових, багаторічних рослин (фермерське господарство «Перлина Полісся»), вирощуванні та утриманні великої рогатої худоби (ТОВ «Дніпро»).

На території громади функціонують 6 загальноосвітніх навчальних закладів I-II ступенів, 6 загальноосвітніх навчальних закладів I ступеня, 10 закладів позашкільної освіти, 4 заклади фізичної культури, 18 амбулаторій та поліклінік, 1 лікарня, 1 фельдшерсько-акушерський пункт.

Проблемою громади є посередній рівень розвитку транспортної інфраструктури, а сполучення між селами Яблунівка, Сьомаки, Піддубці з адміністративним центром громади с. Берездовом взагалі відсутнє [3].

Крупецька громада розташована на південному заході району. Загальна площа її території складає 13406,4 га. Чисельність населення становить 2737 осіб [1]. На даний час вона поєднує шість населених пунктів – села Крупець, Стригани, Колом'є, Полян, Комарівка, Хоровиця. Триває процес приєднання до громади сіл Лисиче, Дідова

Гора та Потереба (Лисиченської сільської ради) та сіл Головлі, Нижні Головлі (Головлівської сільської ради).

Основним видом господарської діяльності громади є сільськогосподарське виробництво та лісове господарство (Полянське спеціалізоване лісокомунальне підприємство).

На балансі Крупецької сільської ради знаходиться два заклади освіти: Крупецький ліцей (в структурі якого знаходиться заклад дошкільної освіти та початкова школа-гімназія); Полянська гімназія (в структурі якої знаходиться заклад дошкільної освіти та початкова школа).

Улашанівська громада розташована в центральній частині Славутського району. Площа об'єднаної територіальної громади становить 331,79 км². Чисельність населення громади – 7330 осіб. Утворилася вона шляхом об'єднання 18 сіл Бачманівської, Волицької, Жуківської, Іванівської, Марачівської, Миньковецької, Ногачівської, Улашанівської та Цвітоської сільських рад [1].

На території Улашанівської сільської ради промислове виробництво розвинуто посередньо. Проте, у минулому році, введено в експлуатацію ТОВ НВК «Екофарм», яке здійснює виготовлення та зберігання лікарської рослинної сировини.

Сільське господарство розвинене на достатньому рівні. Крім рослинництва воно спеціалізується ще й на тваринництві (у с. Вачів функціонує птахофабрика).

На території функціонують 8 загальноосвітніх шкіл, 3 амбулаторії, 2 спорткомплекси, 15 фельдшерсько-акушерських пунктів.

Славутська міська об'єднана територіальна громада утворилася в результаті об'єднання території міста Славута з селами Варварівка та Голики. Межує з територіями Крупецької сільської ОТГ та Улашанівської сільської ОТГ. Площа території 69,87 км. Чисельність населення – 36,3 тис. осіб. Відстань до обласного центру – 118 км [3].

Через місто проходить Південно-Західна залізниця. Залізничний вокзал забезпечує перевезення пасажирів та вантажів у межах країни. З автовокзалу «АС Славута» відправляються автобуси приміського та міжміського сполучення.

На території міста Славута функціонує 2 підприємства з прямими іноземними інвестиціями. Це ТОВ «Інтердерево» та ТОВ «Славутський покрівельний завод». Інвестували в економіку міста представники з Польщі, Чехії та інших країн.

Також на території громади знаходиться єдине в Україні та найбільше в світі Варварівське родовище сапонітових глин. Запас на Варварівській ділянці – 17,8 млн тонн.

На балансі громади функціонує 10 загальноосвітніх закладів освіти, 1 державний професійно-технічний ліцей, 6 позашкільних закладів, 1 центральна районна лікарня.

Нетішинська міська об'єднана територіальна громада межує з Славутською та Крупецькою ОТГ. Площа складає 96,9 км². Чисельність населення – 38,3 тис. осіб. До складу громади входить територія міста Нетішин та сіл Новий Кривин та Старий Кривин [3].

Коло підприємств, які здійснюють виробництво промислової продукції, формують 8 підприємств, серед яких одне з найбільших підприємств не тільки Хмельницької області, а й держави в цілому – Хмельницька АЕС, яка підключена до енергосистеми України.

На території громади діють 8 дитячих дошкільних закладів, 5 середніх загальноосвітніх шкіл, ліцей, професійно-технічне училище, 2 лікарні, 4 заклади культури, 5 бібліотек.

Висновки. Таким чином, утворені на території Славутського району громади суттєво відрізняються за рівнем розвитку господарства, соціальної інфраструктури, транспорту. Слід відмітити, що Берездівська громада має високий потенціал розвитку, оскільки на її території є велика кількість сільськогосподарських підприємств, агрофірм, порівнюючи з іншими громадами. Ганнопільська громада має погану транспортну інфраструктуру та посередньо розвинуте сільське господарство, проте тут є багато садочків, шкіл, та інклюзивно-ресурсний центр, який надає послуги не лише дітям своєї громади, а й дітям усього Славутського району. Крупецька громада має хороші шляхи сполучення, тому що знаходиться між двома містами Славутю і Нетішином. Також має добре розвинуте лісове господарство (Полянське спеціалізоване лісокомунальне підприємство). Улашанівська громада має дуже високий потенціал для розвитку, незважаючи на те, що утворилась нащодавно. На її території функціонують багато підприємств, закладів освіти, хороші шляхи сполучення. Славутська та Нетішинська ОТГ відрізняються значно ширшим набором виробництв, закладів та організацій, що посилює їх потенціал.

Для подальшого ефективного функціонування територіальних громад Славутського району потрібно докласти чимало зусиль для організації їх життєдіяльності: розробити і реалізувати програму будівництва і модернізації доріг; розробити і реалізувати програми утилізації сміття; розробити проекти і збудувати водопровідно-каналізаційні мережі; опрацювати проекти, що стосуються забезпечення вуличного освітлення, тощо. Важливим елементом стратегії розвитку громад є заохочення мешканців до започаткування іншої діяльності, аніж типова землеробська. Також потрібно знайти шляхи до вирішення

питань завершення адміністративної реформи на території Славутського району, поєднати місцеві та державні інтереси для розробки перспективних планів та забезпечення ефективного функціонування територіальних громад на основі рівноцінного розвитку їх економіки та інфраструктури.

Список використаних джерел

1. Gromada.info: Портал об'єднаних громад України. URL: <https://gromada>.
2. Батанов О. В. Територіальна громада – первинний суб'єкт муніципальної влади в Україні: поняття та ознаки. Матеріали ЦВК. 2008. №2 (12), С. 51-57. URL: http://www.cvk.gov.ua/visnyk/pdf/2008_2/vasnik_st_13.pdf.
3. Децентралізація: державний сайт України. URL: <http://decentralization.gov.ua/>.
4. Залуцький І. Р. Основи сталого розвитку територіальної громади : навчальний посібник. Київ: НАДУ, 2008. 232 с.
5. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 04.09.2015, №676-VIII. №13, ст.91. URL: <https://законодавство.com/ukrajiny-zakony/zakon-ukrajini-pro-dobrovolilne-obednannya.html>.

Фірман Х.

*магістрантка II курсу спеціальності 106 Географія
Науковий керівник – доц. Заблоцький Б. В.*

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ ЧОРТКІВСЬКОГО РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Стрімкий розвиток освіти сприяє модернізації сучасної системи освіти шляхом впровадження нових технологій, методів та прийомів навчання. Модернізація відкриває нові перспективи, породжує нові можливості для пошуку і реалізації особистості в майбутньому.

Освіта є найважливішою складовою цивілізації, у якій формується справжня особистість. Її сутність та структура розкрита в багатьох працях таких вчених, як: О. Ельбрехт, М. Будянський, О. Коновець, І. Добрянський, В. Ледньов, І. Колесникова, М. Євтух, І. Волощук, Ю. Єлісовенко, А. Кмець, Г. Козлакова, Ю. Терещенко, З. Курлянд, Р. Хмелюк, А. Семенова.

Мета статті полягає у виявленні сучасного стану, основних недоліків та визначенні окремих шляхів удосконалення структури і територіальної організації системи освіти Чортківського району Тернопільської області.